

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Concilium Sardicense Catholicum contra Arrianos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

6 bat. ¹ Cæterum Arriani non hos potius, quam ² Athanasium, 7 remove cupiebant. Itaque Imperatorem eo usque compellunt, ut Athanasius exulatum ad Gallias mitteretur.

¹ LII. Mox ³ in Ægypto octuaginta episcopi congregati, ² Athanasium injuste condemnatum esse, pronunciant. ⁴ Res ad Constantinum refertur. Jubet ex toto orbe, ⁵ apud Sardicam, episcopos congregari: atque omne iudicium, quo Athanasius damnatus fuerat, retractari. ⁶ Inter hæc Constantinus moritur: ⁷ Synodus congregata, jam Constantino Imperatore,

lici maxime eo nomine ad absolutio- nem Marcelli inclinarunt, quod is ab Arrianis hæreticis fuerat condemnatus. *Sigonius.*

¹ Cæterum Arriani.] Quam vellem, hanc partem nunquam attigisset Sulpicius! confundit enim tempora Constantini patris, hominis Catholici, cum temporibus Constantii Arriana labe imbuti. Quod postea fecere quoque alii, hanc historiam multis erroribus depravantes. Athanasius enim à Constantino Magno in Gallias relegatus est, antequam Photini nomen in Ecclesia increderet. *Sigon.*

² Athanasius exulatum ad Gallias mitteretur.] Socrates I. 23. Sozom. II. 29. Niceph. VIII. 58. Quidam ferunt Constantinum id fecisse σκόπησεν Ἐνωθῆναι τὴν ἐκκλησίαν, ἐπεὶ δὴ Ἀθανάσιος πάντη κρινονήσεται τοῖς ἐκεῖ Ἀρείον ἐξεπέρι. Relegatus est Treveros.

³ In Ægypto octuaginta Episcopi congregati.] Hujus concilii nemo præter hunc alius meminit. *Sigon.*

⁴ Res ad Constantinum refertur.] Hæc sibi non constant. *Giselin.* Nihil fingi potest perversius. Nam Concilium Sardicense rogatu Constantis, & permissu Constantii actum est in Dacia anno decimo, postquam Constantinus pater vita decesserat, in quo, ut dixi, fides Nicæna est confirmata, Athanasius, & Marcellus absoluti, Photinus condemnatus. *Sigon.*

⁵ Apud Sardicam.] Σαρδικὴ πόλις

Ἰκνεῶν. Ubi sub Constantio Imp. Concilium habitum. De quo *Socrates* II. 16. *Theodoret.* II. 7. 8. In hoc concilio Orientales schisma fecere, quod Occidentales Athanasium & Paulum è conventu expellere nollent. Igitur Philippopoli in Thracia alio concilio instituto, τὸ μὲ ὁμοῦσιον ἀναθεματίζουσι, τὴν δὲ Ἐνωθῆναι δόξαν, ἐπιτολὰς συζητήσαντες, πάντας Ἐπιφάνου.]

⁶ Inter hæc Constantinus moritur.] Moritur Constantinus anno cccxxxvii. Concilium Sardicæ habetur anno cccclvii. Vide, quam hæc omnia labent! *Sigon.* Anno Imperii xxxi. *Epiph.* de mensur. & ponder. *Euseb.* IV. Vita Constant. 53. & alii. *Philostorgius* ait cum *Φαρυμάκτις* à fratribus interfectum. Quod alii non produunt, nisi quod *Zonaras* & *Cedrenus* ajunt opinionem eam percubuisse. Vide *Gothofr.* ad *Philostorg.* II. xvii. *Donatio* ejus, qua fertur Italiam cum occidente Sylvestro donasse, commentitia est, nec habetur apud ullum probatum veterem auctorem. *Cusan.* de concord. Cath. III. 2. *Naucerus* II. gener. xi. *Antoninus* I. parte Hist. Tit. 8. cap. 2. & alii.

⁷ Synodus congregata, jam Constantino Imperatore, Athanasium absoluti.] Verum utrunque, falsum illud, Sardicæ vivente Constantino episcopos convenisse. *Sigon.* Athanasius è Gallia literis Constantini F. revocatus est. Hinc forte error Sulpicio, ut quæ sub Constantino

tore, Athanasium absolvit: Marcellus quoque episcopatu redditur. Nam de Photino Episcopo Syrmienti, non est rescissa sententia, ¹ quia etiam nostrorum iudicio hæreticus probabatur. Et tamen hoc ipsum Marcellum gravabat, quia ² Photinus auditor ejus fuisse in adolescentia videbatur. Veruntamen ad Athanasii absolutionem etiam illud accesserat, quod ³ *Ursatius & Valens*, ⁴ principes Arrianorum, cum post Synodum Sardicensem ⁵ viderentur à communione secreti, ⁶ coram positi, à *Julio* Romanæ urbis episcopo, veniam

stantino II. gesta sunt, ea ad Magnum retulerit. Epiphanius tres fratres in ejus revocationem consensisse dicit. *Hærs. lxxviii. εκ τῶν δυο βασιλέων, Constantini scilicet & Constantis mandato, Constantio probante, σωδουδουκῆν*, Episcopatum quoque suum Alexandria recuperavit. Hinc eum Ariani criminari, quod nulla Tyriæ & Constantinopolitanæ Synodi ratione habita, sedem suam absque Synodo contra canones repetiisset. Unde tanto conatu Synodum Sardicensem, ubi causa ejus probata, subvertere conati sunt.

¹ *Quia etiam nostrorum iudicio hæreticus probabatur.*] Nam & ab Arii dogmate, & ab iis qui fidem Nicænam sequebantur, omnino discrepabat. *Sozomen. III. 4.*

² *Photinum auditor ejus.*] Hoc idem tradunt Græci, Photinum discipulum Marcelli fuisse. Quare mirum fuit, absolvi magistrum, condemnari discipulum. Verum longe inter se opinione differant. Nam Marcelli opinio ad Sabellianam propius accedebat, Photini ad Paulianam. *Sigon.*

³ *Ursatius & Valens.*] Ille Singidonis Mœsiæ, hic Mursæ, in Panonia, Episcopi.

⁴ *Principes Arrianorum.*] *Οἱ αὐτοὶ τὸ Ἀρειανὸν δόγμα διέπρωτος ἀπεδέχοντες.* *Socrates xi. 19.*

⁵ *Viderentur à communione secreti.*] Post Synodum Sardicensem *διεσπάρθη τὸ ἀναθλήσῃς ἢ δύσις.* *Καὶ ἡ ὄρθοξ*

προπονητικῆς αὐτοῖς τὸ ὄρθοξ τὸ λεγόμενον πᾶσις, ὅπερ ἐστὶν ἰδρυτῆριον καὶ ἱεροκῶν. Καὶ ἕως μὲν τῶν ὄρθοξ τῆτι, ἀδιέφορος ἡ ἡγεμονία, ἀδιέφορος τὴν ἡγεμονίαν καὶ πίστεως, περὶ τῶν δὲ ἀλλήλοις σὺν ἡγεμονίαν. *Socrates II. 18.* Hinc orta Ecclesiæ in occidentalem & orientalem, distractio. Tifusorum claustra limen utriusque erant. Viri docti apud Socratem pro *Τισυρίαις* corrigunt *σῆκισ* vel *οἱ Σῆκισι*. Epistola concilii Aquileiensis ad Gratianum & Valentinianum: *Per omnes tractus atque regiones, à Tifusorum claustris usque ad Oceanum, manet intemerata fidelium atque una communio. In orientalibus autem partibus, &c.* *Salmasius.* De Alpibus Succis & Imperii per eas divisione in Orientem & Occidentem, vide *Jac. Gothofr. in Philostorgium.*

⁶ *Coram positi, à Julio Romanæ urbis Episcopo, veniam poposcerunt.*] Ursacius & Valens intellecto Athanasium Alexandria in Communionem receptum, Romam veniunt, *βιβλίον μετάνοίας* Julio Episcopo ἐπιδόντες, τῶν ὁμοθεσίῳ assentiuntur: ac literis ad Athanasium missis, de cætero cum illo se communicaturos fatentur. *Socrates II. 19.* Ipsas eorum, ad Julium & Athanasium, Epistolas, *Sozomenus III. 22. 23.* exhibet. Tum temporis, sede Imperii Constantinopolin translata, Romanus Episcopus, qui hæctenus nullam super Alexandrinum & Antiochenum prerogativam, nisi loci quæ τὸ οἰκουμενικῆς metro-

poposcerunt, quod *innoxium condemnassent*: meritoque eum, 7 *sententia concilii Sardicensis absolutum*, professi sunt. Interjecto deinde tempore, ¹ Athanasius, cum Marcellum parum fanæ fidei esse penitus comperisset, à communione suspendit. 8 Habuitque ille hanc verecundiam, ut tanti viri iudicio 9 notatus, sponte concederet. Cæterum antea innocens, postea depravatus, ² videri poterat jam tum nocens fuisse, cum de eo fuerat iudicatum.

¹ LIII. ³ Nacti ergo Arriani istiusmodi occasionem, 2 *spirant penitus Sardicensis Synodi decreta subvertere*. Et enim eis ⁴ color quidam suppetere videbatur, *quod tam injuste fuisset pro Athanasio iudicatum, quam Marcellus fuerat absolutus, qui nunc, etiam Athanasii iudicio, hæreticus esse probaretur*.

Namque

metropolis, habuerat, Patriarchatum occidentis paulatim invadere cœpit. De quo vide Salmasium in celeberrimo opere De primatu Papæ. An ergo Episcopus Romanus Occidentis tum patriarcha; Nondum fuit Nicæni concilii tempore. Solus loci & ordinis primatus, quia urbs illa τὸ οἰκουμενικὸς μέγροπολις, Romanis episcopis delatus, unde & οἰκουμενικὸς dictus. Quod nomen postea etiam usurparunt Constantinopolitani Episcopi, quia Constantinopolis Nova Roma, & Πρωμαγονίας, sive οἰκουμενικὸς μέγροπολις, passim à Græcis audiebat. Ergo alii Episcopi Romanum agnoverunt, non velut Patriarcham, cui subiecti essent, sed eo tantum titulo quo universæ Ecclesiæ sollicitudinem ferebat. *Salmasius*. Appellationes fiebant ad Episcopum Romanum, non tanquam ad Iudicem, sed ad opitulatorem, ad consensum elicendum & impetrandum. Marcion excommunicatus in Ponto, Romam venit ut absolveretur; sed responsum accepit; *Non possumus hoc facere sine permissu venerandi patris tui*. Epiphan. hæres. x lxi.

¹ Athanasius, cum Marcellum parum fanæ fidei comperisset, à communione suspendit.] Verum utrunque, falsum illud,

Sardicæ, vivente Constantino, episcopos convenisse. *Sigon*.

² Videri poterat jam tum nocens fuisse, cum de eo fuerat iudicatum.] Haud dubie, si antiquitati credimus, nocens fuit. Nam & Eusebius Pamphilus ejus opinionem tribus libris refutavit, docens Marcellum non aliter quam Sabellium Afium, & Paulum Samosatenum, Christum αὐτὸν ἑλὸν ἀνθρώπων induxisse. *Socr. xi. 16*. Qui & seq. cap. Eusebium ab Arianismi crimine erudite vindicat; & certe non videtur talis fuisse. *Horn*.

³ Nacti ergo Arriani istiusmodi occasionem, conspirant penitus Sardicensis Synodi decreta subvertere.] Græci scribunt, Arrianos Constantis Imperatoris morte excitatos & Constantii levitate confisos, consilia concilii Sardicensis pervertendi cepisse. Sulpicius vero alias fortasse, quibus nos caremus, sequutus historias, iudicio Athanasii Marcellum condemnantis adductos tradit. *Sigon*.

⁴ Color quidam suppetere videbatur.] Concilium Sardicense damnabat eo nomine, quod Athanasium absolvisset. Nam tam illum injuste absolutum fuisse, quam Marcellus fuerat, quem post Athanasius, tanquam hæreticum, à communione depulerat. *Sigon*.

¹ Mar